כו א מיי' פ"ד מהל' מאכלות אסורות הלכה ג:

כז ב מיי' שם פ"ט הלכה ד:

כח ג מיי' פ"ז מהל' תמידין ומוספין הלכה יב:

גולבא שיפון - דישרא, שיבולת שועל - שבולי תעלא, הני אין, אורז ודוחן לא, מנא הני מילי? אמר ריש לקיש אתיא "לחם" "לחם" ממצה, כתיב הכא "והיה באכלכם מלחם הארץ" וכתיב התם "לחם עוני", והתם גופה מנלן? אמר ריש לקיש וכן תנא דבי ר' ישמעאל וכן תנא דבי ר' אליעזר בן יעקב, אמר קרא "לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עוני" דברים הבאים לידי חימוץ אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח, יצאו אלו שאין באין לידי חימוץ אלא לידי סירחון: ומצטרפין זה עם זה: תנא התבואה והקמחים והבצקות מצטרפין זה עם זה. למאי הלכתא? אמר רב הונא לענין חדש, רב יוסף אמר לענין חמץ בפסח, ר"פ אמר לענין מעשר שני דאי אכיל ליה חוץ לחומה לוקה, רבא אמר לענין טומאת אוכלין, והא קמ"ל דתבואה וקמחין דומיא דבצקות, מה התם אוכלא בעיניה אף הכא נמי אוכלא בעיניה. והתניא חטה בין קלופה בין שאינה קלופה מצטרפת, שעורה קלופה מצטרפת שאינה קלופה אינה מצטרפת. *והא תנא דבי רבי ישמעאל "על כל זרע זרוע אשר יזרע" כדרך שבני אדם מוציאין לזריעה חטה בקליפתה ושעורה בקליפתה ועדשים בקליפתן. לא קשיא הא בלחות הא ביבשות: ואסורין בחדש מלפני (ה) הפסח: מנא הני מילי? אמר ריש לקיש אתיא "לחם" "לחם" ממצה: ולקצור לפני (ג) העומר: מנא הני מילי? אמר רבי יוחנן *אתיא "ראשית" "ראשית" מחלה. מאי קודם לעומר? ר' יונה אמר קודם קצירת העומר, רבי יוסי ברזבדא אמר קודם הבאת העומר. תנן אסורין בחדש לפני (נ) הפסח ולקצור לפני העומר, בשלמא למאן דאמר קודם הבאת העומר היינו דלא קא עריב להו ותני להו, אלא למ"ד קודם קצירת העומר ליערבינהו וליתנינהו אסורין בחדש ולקצור לפני הפסח. אלא אי איתמר אסיפא איתמר: אם השריש קודם לעומר העומר מתירן. מאי קודם לעומר? רבי יונה אמר קודם *הבאת העומר, רבי יוסי בר זבדא אומר קודם *) קצירת העומר. אמר ליה **) רבי אלעזר

לרבי

*) ג"י רש"ק הבאות **) [קדושין נג: וש"נ]

רש"י גולבא · אספילט"א: דישרא · סגל"א: שיבולי תעלא · אוויל"א: הני אין · הני חמשת מינין מצטרפין וחייבין (ד) בחלה: אורז ודוחן לא · יצא בהן ידי חובתו משום מצה: התבואה · חטים ממש קודם טחינה ס]: לענין חדש · מצטרפין לכזית דחייבין נמי מחמלין אם ערלן כמיס: מה התם בצק אוכלא בעיניה · לאפוקי קליפת שעורים ושובין שבקמחין דלאו אוכלים נינהו ולא מצטרפי לכביצה: ושאינה · (ס) בקליפתה: קליפת חטים דקה ורכה היא וראויה לאכול לפיכך מצטרפת: שעורה שאינה קלופה אינה מצטרפת · עם שאר אוכלין לכביצה ואפי' אוכל שבתוכה משום דקליפה מפסקת ולא נוגעים אוכלין אהדדי להוית חיבור: ותנא דבי רבי ישמעאל אשר יזרע עשה כדרך שבני אדם מוציאין לזריעה · שאין מקפידין אם קליפתן סובבתן אלמא מצטרפין לטומאה דשומר האוכל מצטרף עמו ומהאי קרא נפקא לן בהעור והרוטב (חולין קיח:): לחות · מצטרפות דשומר הוא: יבישות · לא הוי שומר דמיפרכי ונפלי י]· ל"א לחות הויא קליפתן לאכול דעדיין רכות הן וזה שמעתי ולשון שמעתי קשיא לי הא דקיימא לן (שם) שומרין מצטרפין לטומאת אוכלין: לחם לחם · לחם קלי וכרמל (ויקרא כג) מה מצה חמשת מינין ולא אורז ודוחן אף חדש נמי חמשת מינין ותו לא יא]: מאי קודם לעומר · דקתני מתניתין ואסורין בחדש לפני העומר: קודם קצירת העומר · אבל לאחר קצירת העומר שרי לאכול חדש בהאיר המזרח: קודם הבאת העומר · אסור לאכול חדש דעומר מתיר בזמן שהמקדש קיים ולא האיר המזרח: (ו) ולקצור לפני הפסח · אבל לאחר יום טוב ראשון שרי יב] דקצירת העומר במוצאי י"ט מתרת לקצור שאר קצירות: בשלמא למ"ד יג] אסורה באכילה עד הבאה · היינו דלא עריב אכילה וקצירה כי הדדי משום דקצירה שריא ממוצאי י"ט ואכילה לא שריא עד הקרבת העומר: אלא לר' יונה לערבינהו וליתנינהו תרוייהו לפני הפסח דמשמע (ז) יד] לאחר הפסח שרי מיד דקצירת העומר שריא *) לאכילה והמתנה טו] מקצירה ועד האיר המזרח לא חשיב משום דזימנין דנקצר סמוך לעלות השחר · ולי נראה דה"נ ליערבינהו וליתנינהו אסור בחדש ולקצור לפני העומר אהיל ותרוייהו אקודם קצירה קיימי ולשון שבספרים קשיא לי דהאי הוי תני לפני הפסח הוה משמע דביום הפסח שרי ואף על גב דקודם קצירת העומר הוא דבשלמא כי תני לה גבי קצירה ניחא דביום הפסח יום טוב הוא ופשיטא דאסור לקצור אבל גבי אכילה לא מתני ליה:

*) נ"א הקצירה והאכילה

לרבי

תוספות מן] אלא למנין חלה מיתניא ולהכי מייתי לה אמתניתין דמיתניא לגבי חלה דתנן החיטין והשעורין והכוסמין ושיבולת שועל ושיפון הרי אלו חייבין בחלה ומצטרפין זה עם זה והך ברייתא לא פליגא אמתניתין דמצטרפין דמתניתין לאו אסלתא קאמר שיצטרפו זה עם זה אלא כדמפרשא ברייתא וכן פי' בקונטרס ומיהו על תנא דהך דמתני' ה"א כמו כן יז] [א] מסכי בריש חלה ופריך בגמרא בירושלמי תמן תניא אחא מן כמיס החיטין אינן מצטרפים עם הכל אלא עם הכוסמין השעורין מצטרפות עם הכל חוץ מן החיטין יח] רבי יוסי אומר לה בשם ר' יונה בשם רבי יוחנן כאן בנשוך וכאן בבלול פירוש כשהמינין בלולין יט] יפה ועושין מהן עיסה אחת הכל מצטרפין וכשעושה עיסה מכל מין בפני עצמו כ] [ב] ואחרי כן נשכין זה בזה מצטרפין כגי האי גוונא דקתני והשתא דמייתי בירושלמי היא משנה בפ' בתרא דחלה והא דקתני התם השעורים מצטרפין עם הכל כא] משמע דמצטרפין עם הכוסמין והכא קתני כוסמין מין חיטין משמע אבל מין שעורין לא לא קשיא מידי דהכי קאמר כוסמין אף מין חיטין כב] שיבולת שועל ושיפון מין שעורין חוקא וא"ת והכך מינין שאין כלאים זה בזה כדתנן בריש כלאים היאך אין מצטרפין הא תנן בפ' שני דתרומות כל שהוא כלאים בחבירו לא יתרום מזה על זה וי"ל דגבי חלה תלוי הטעם בעיסה לפי שעיסותיהן חומות זו לזו כדאיתא בירושלמי בפ' בתרא דחלה ועוד יש לפרש דבעינן בכל אחד בפני עצמו כדי חיוב חלה אין תורמין מזה על זה ממין על שאינו מינו והכי מוכח בתוספתא דחלה דקתני קב חיטין וקב שעורין וקב כוסמין הרי אלו כג] אין מצטרפין כשהוא תורם מכל אחד ואחד שאין תורמין ממין על שאינו מינו הלי קב חיטין ותלי קב שעורין ותלי קב כד] כוסמין נוטל מן הכוסמין ונראה שזהו הטעם דחמשת רבעים קמח ועוד חייבין בחלה ומיירי כגון שהשלש מינין נשוכין אלו באלו שכל אחד נשוך בשני המינים ומשום הכי ברישא תורם מכל מין ומין כיון שהשנים אחרים מחייבין בלא השלישי אבל כה] נצרף נוטל מן הכוסמין שעיסתו חומה לשניהם:

כדרך שבני אדם מוציאים לזריעה חיטה בקליפתה · והא דאמר בסוף כתובות (דף קיא:) ומה חטה שנקברה ערומה יוצאה כמה לבושין אומר ר"ת דהכי קאמר אפי' היכא שנקברת ערומה יוצאה בכמה לבושים:

אתיא לחם לחם ממצה · פי' בקונטרס מה מצה חמשת מינין ולא אורז ודוחן וקשה דהוה ליה למידק כדדייק לעיל הני אין אורז ודוחן לא אלא נראה דאיצטריך לרבות חמשת מינין דלא תימא חוקא שעורין דמייתי עומר מיניה:

מאי קודם לעומר · דקתני מתניתין אסורין בחדש ס] קודם קצירת העומר אבל לאחר קצירה שרי לאכול חדש בהאיר מזרח כך פי' בקונטרס והא חוקן דכיון דבהאיר המזרח תליא מילתא למה לי למינקט קודם קצירה ועוד בתר הכי דקאמר בשלמא למ"ד קודם הבאת עומר היינו דלא עריב ותני להו דלא עריב אכילה וקצירה בהדי משום דקצירה שריא ממוצאי י"ט ואכילה לא משתריא עד הקרבת העומר אלא למאן דאמר קודם קצירת עומר ליערבינהו וליתנינהו אסורים בחדש ולקצור לפני העומר והשתא לרדיה נמי אין זמנם שוה דלאחר קצירת העומר שריא קצירה לאלתר ואכילה מיתסרא עד האיר המזרח ודחק בקונטרס לפרש דמקצירה עד האיר המזרח לא חשיב דזימנין דנקצר סמוך לעלות השחר ועוד קשה אי הוה תני אסור בחדש ולקצור לפני הפסח הוה משמע דביום פסח שרי דבשלמא כי תני לה גבי קצירה ניחא דביום הפסח יו"ט הוא ופשיטא דאסור לקצור אבל גבי אכילה לא מיתני ליה כו] ונראה דגרס מאי קודם לפסח וקא אהא דתנן ואסור לקצור קודם לפסח ר' יונה אמר קודם קצירת העומר והא דקתני קודם לפסח משום דבי"ט ליכא קצירה ומיד בליל מ"ז קוצרין העומר להכי קתני קודם לפסח רבי יוסי בר זבדא אומר קודם הבאת העומר ופריך תנן [אסורים בחדש מלפני העומר ס' בשלמא למ"ד קודם קצירת העומר היינו דלא קא עריב ותני להו אלא למ"ד קודם הבאת העומר לערבינהו ולתנינהו] אסור בחדש ולקצור לפני העומר:

קולרין

רבינו גרשום

דישרא · שיגלא בלשונם: שבולי תעלא · אביבנא: אלא לידי סרחון שמתקלקלין אבל אין מחמיצין. מצטרפין זה עם זה · לכזית: לענין חדש · שאם אכל כזית מכולן קודם הקרבת העומר לוקה: מה התם בבציקות אוכלא בעיניה ראוי בה פסולת: אף הכא נמי · בתבואה ראוי היו ששורין בעינן שיהו קלופין שלא יהא בהן פסולת: (והא תניא) הא בלחות · בשעורים לחות מצטרף אפי' בקליפתן דנאכלין עם הקליפה: מנא הני מילי · דכולהו חמשת המינים אסור לפני העומר: אתיא לחם לחם ממצה · כתיב הכא ולחם וקלי וכרמל · וכתיב לחם במצה לחם עוני · ומצה אינה כשירה אלא מחמשת המינין: ראשית ראשית מחלה · כתיב הכא ראשית קצירכם וכתיב בחלה ראשית עריסותיכם וחלה נוהג בחמשה: ולקצור לפני הפסח · היינו לפני קצירת העומר אלא כיון דהפסח י"ט הוא ולא קצרי משום הכי אמר לפני הפסח · אלא מדלא ערבינהו ש"מ דלאכול אסורה עד הבאת העומר ולקצור קודם קצירת העומר: אלא אי אתמר ולאו תקשי להך מינייהו אסיפא איתמר:

פוי"ש פ"ה דחלה מ"א הר"ש וגי' ז"ק

שיטה מקובצת

א] העומר תיבת הפסח נמחק: ב] לפני הפסח תיבת העומר נמחק מנא הני מילי אמר ר' יוחנן [illegible]

[illegible]

הגהות הב"ח [illegible]

הגהות צ"ק [illegible]

גליון הש"ס [illegible]